

اثر آموزش‌های پیش دبستانی بر مهارت‌های حرکتی پسران ۵-۶

ساله سنندج و مقایسه آن با هنجار موجود

سردار محمدی^{۱*}، عباس نظریان^{*}، امیر حمزه سبزی^{***}

* هیئت علمی گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه کردستان

** هیئت علمی گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه شهید رجایی

*** کارشناس ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی

تاریخ دریافت مقاله: ۸۵/۴ تاریخ پذیرش مقاله: ۸۶/۸

چکیده

برنامه‌ریزی صحیح در دوران کودکی بویژه پیش از ورود به مدرسه می‌تواند روند تکاملی فرد را متحول سازد. بدین منظور هدف از این تحقیق بررسی اثر آموزش‌های پیش دبستانی بر مهارت‌های حرکتی پسران ۵-۶ ساله سنندج و مقایسه آن با هنجار موجود بود. تعداد ۱۴۰ نفر از پسران ناحیه یک سنندج به صورت تصادفی ساده در دو گروه مجزا (گروه اول، افرادی که دوره پیش دبستانی را در مراکز خاص گذرانده و گروه دوم، افرادی که دوره پیش دبستانی را در منزل سپری کرده اند) قرار گرفتند. از پرسشنامه محقق ساخته و آزمون توانایی‌های حرکتی پایه BMAT استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل یافته‌ها نیز از آزمون آماری t مستقل استفاده گردید. یافته‌های تحقیق نشان داد که تفاوت معنی‌داری بین پسران در هر دو گروه از لحاظ تکامل مهارت‌های پایه وجود ندارد. آزمودنی‌های ۵-۶ ساله در خرده آزمون‌های پریدن، حرکات ترکیبی، شنا با صندلی، انعطاف پذیری و تعادل ایستا نسبت به هنجار موجود ضعیف‌تر هستند ولی در خرده آزمون‌های ضربه زدن، چابکی و هدف گیری نسبت به هنجار موجود تفاوت قابل ملاحظه‌ای مشاهده نگردید. به طور کلی به نظر می‌رسد که اتخاذ برنامه‌های مرتبط با فعالیت‌های حرکتی کودکان در دوره پیش از دبستان سبب تسریع رشد حرکتی آنان در این محدوده سنی می‌شود.

واژه‌های کلیدی: آموزش‌های پیش دبستانی، مهارت‌های حرکت پایه، آزمون توانایی حرکت‌های پایه، آزمون.

مقدمه

دانشمندان نظریه نظام های پویا^۱ نقش تعاملی سه سیستم فرد، محیط و تکلیف در فرآیند رشد را دریافته اند به طوری که نیاز خاصی از تکلیف در تبادل با فرد، عوامل زیست شناختی و گوارش، و محیط بر رشد استواری و جابجایی و توانایی های حرکتی دستکاری تاثیر می گذارند. محیط شامل عوامل تجربه، یادگیری و فرصت هایی است که برای فرد در تمام دوران زندگی مهیا می شود.

از آنجائیکه در بین فعالیت های کودک، بازی به عنوان یکی از ابتدایی ترین رفتارهای حرکتی مطرح می باشد و کودک از طریق بازی به نتایج مهمی همچون کسب تجربیات زندگی، آشنایی با محیط، آشنایی با روابط اجتماعی، مسئولیت های فردی و از همه مهمتر تحصیل مهارت و رشد حرکتی دست پیدا می کند (۸). بنابراین تدوین و برنامه ریزی صحیح در دوران کودکی و به خصوص پیش از ورود آنان به مدرسه می تواند روند تکاملی فرد را متحول نماید. آموزش های پیش دبستانی اگر تمامی جنبه های رشد فرد را دنبال نمایند می توانند در رشد و تکامل بهتر نقش موثری ایفا کنند. به همین دلیل توسعه مهارت های حرکتی پایه کودکان که به عنوان بخشی از این آموزش ها تلقی می گردد، باید بیش از پیش مورد بررسی قرار گیرد تا تاثیر آن بر روند رشد و تکامل محرز شود. از طرفی بررسی نقش کلی آموزش ها می تواند کمک موثری در جهت تدوین برنامه های مصوب برای این گروه سنی باشد (۲،۳). بارتون، فوردی، ریمر و کربی (۲۰۰۴) طی پژوهشی بر روی حرکات زمخت کودکان پیش دبستانی به این نتیجه رسیدند که برنامه های فعالیت های بدنی ویژه پیشرفت چشم گیری بر روی رشد و توسعه حرکات بدنی آزمودنی ها ایجاد کرده است (۱۲). پورسکی و همکاران (۲۰۰۴) نیز طی تحقیقی اثرات محیط خانه، نگرش والدین، سازگاری های والدین، وضعیت های اقتصادی- اجتماعی را بر رشد حرکتی و روانی کودکان مورد بررسی قرار داده و به این نتیجه رسیدند که توانایی های حرکتی و رشد و تکامل روانی کودک با محیط خانه، وضعیت اقتصادی و اجتماعی و نگرش والدین همبستگی مثبتی دارد (۱۳).

جنیس باتر و ارن اتیون (۲۰۰۱) نیز طی تحقیقی بر روی میزان کارآیی مهارت های حرکتی ظریف و زمخت کودکان پیش دبستانی در ارتباط با حرکت آزادانه به این نتیجه رسیدند که کارآیی بهتر در حرکات زمخت و ظریف بستگی به میزان استفاده و بکارگیری عضلات در طول فعالیت روزانه داشته و تحریک زود هنگام کودکان می تواند باعث پیشرفت رشد حرکتی آنان شود (۹). سارا کو (۲۰۰۰) طی تحقیقی تفاوت در اجرای بعضی از بازی ها بین دخترانی که دوره پیش دبستانی را گذرانده بودند و آنهایی که این دوره را نگذرانده اند مورد بررسی قرار داد و تفاوت معنی داری را بین این دو گروه مشاهده نکرد (۱۴).

توماس و جسی (۱۹۹۸) طی تحقیقی به این نتیجه رسیدند که همبستگی بالا و معنی دار بین مهارت های ادراکی- حرکتی و ذهنی کودکان مقطع کودکستان وجود دارد (۴). توماس و جی سان در سال ۱۹۷۲ طی تحقیقی به منظور بررسی همبستگی بین عملکرد ادراکی- حرکتی و پیشرفت تحصیلی، ۲۳ پسر و ۱۵ دختر را در

1. DYNAMIC SYSTEMS THEORY

مقطع سنی کودکان به وسیله آزمون های ادراکی-حرکتی مورد مقایسه قرار داده و همبستگی بالا و معنی داری بین مهارت های ادراکی-حرکتی و ذهنی-شناختی در این مقطع را گزارش کردند (۱۲).

سلمان (۱۳۷۴) نیز نشان داد که میزان تحول ذهنی کودکانی که بازی های پیش دبستانی را انجام داده اند بیشتر از کودکانی است که این گونه بازی ها را انجام نداده اند (۵). مهرزاد قدسی در سال ۱۳۷۶ به منظور بررسی مهارت های حرکتی بین دخترانی که دوره پیش دبستانی را گذرانده اند و آنهایی که این دوره را نگذرانده اند تحقیقی را انجام دادند. نتایج نشان داد که تفاوت بین دو گروه در زیر مقیاس های مهره نخ کردن، پرتاب کردن، گرفتن و سرعت مهارت دست از نظر آماری معنی داری بود. همچنین گروهی که دوره پیش دبستانی را سپری کرده بودند در مهارت های ظریف عملکرد بهتری داشتند (۱۰).

فلاح (۱۳۷۸) تأثیر دوره های پیش دبستانی را بر رشد ادراکی حرکتی کودکان اول دبستان اصفهانی انجام داد و به این نتیجه رسید که از لحاظ هماهنگی عمومی (با اطمینان ۹۰٪) بین کسانی که در مراکز پیش دبستانی بوده اند و آنانی که این مقطع را در منزل سپری کرده اند اختلاف معنی داری وجود ندارد (۶).

حسن رهبانفر (۱۳۸۰) نیز طی تحقیقی در این زمینه نشان داد که برنامه حرکتی ویژه بر تعادل ایستا، هماهنگی، سرعت حرکتی و توانایی های ادراکی حرکتی کودکان عقب مانده ذهنی آموزش پذیر تأثیر معنی داری دارد و در عین حال بر تعادل پویا، دقت و قدرت آنان نیز تأثیر قابل ملاحظه ای ندارد (۷).

همانطور که مشاهده گردید در رابطه با این مقطع سنی تحقیقات بسیار زیادی صورت پذیرفته است که اکثراً ارتباط فعالیت حرکتی را با مهارت های ذهنی و شناختی مورد بررسی قرار داده اند و به نظر می رسد که درگیری فعال کودکان در مقطع پیش دبستانی می تواند بر بهبود مهارت های حرکتی این محدوده سنی تأثیرگذار باشد. لذا تحقیق حاضر را می توان از دو جنبه از تحقیقات دیگر متمایز کرد:

اول، این که در این تحقیق، محقق به دنبال کشف تأثیر آموزش های مدون و منظم دوره پیش از ورود به مدرسه بر مهارت های حرکتی پایه کودکان بوده است نه بر فعالیت های ذهنی و شناختی آنها، دوم، این که محقق این بررسی را به محض اتمام دوره پیش دبستانی همزمان با ثبت نام افراد جهت ورود به مقطع ابتدایی یعنی دقیقاً پیش از ورود به مدرسه انجام داده است که در نوع خود یک طراحی زمانی جدید است و از این حیث می تواند فارغ از تأثیر فعالیت های دوران مدرسه ای انجام گردد.

روش شناسی تحقیق

روش تحقیق حاضر از نوع علی مقایسه ای می باشد که از طریق آزمون آماری t مستقل در سطح معنی داری $(P \leq 5\%)$ به بررسی رابطه بین متغیرها پرداخته است. این تحقیق دو جامعه آماری دارد: جامعه اول، کودکان ۶-۵ ساله ای که سال قبل از دبستان را در مراکز پیش دبستانی گذرانیده اند و جامعه دوم کودکان ۶-۵ ساله ای هستند که سال قبل از ورود به دبستان را در منزل سپری کرده اند. بعد از تعیین این افراد به روش نمونه گیری تصادفی ساده تعداد ۷۰ نفر در گروه اول و ۷۰ نفر در گروه دوم قرار گرفتند. نمونه گیری در شهرستان سنندج انجام گرفت.

ابزار تحقیق در این پژوهش، آزمون توانایی - حرکتی پایه¹ BMAT که توسط آرنه‌ایم و سینکلر (۱۹۷۴) برای ارزیابی توانایی‌های حرکتی پایه کودکان ۱۲ - ۴ ساله گردآوری شده است، می‌باشد. این آزمون شامل ۹ زیر مقیاس برای ارزیابی پاسخ‌های حرکتی در جهت کنترل عضلات ظریف و زمخت، تعادل پویا و ایستا، هماهنگی چشم و دست و انعطاف پذیری در کودکان ۱۲- ۴ ساله می‌باشد. این آزمون در سال ۱۳۷۶ توسط گنجی هنجاریایی شده است (۱۱). پایایی آزمون (به شیوه بازآزمایی) برای کل آزمون با استفاده از نمونه‌گیری تصادفی ۸۹٪ بدست آمد. از آنجایی که تمامی خرده آزمون‌ها از آزمون‌های موجودی که اعتبار آنها قبلاً بدست آمده بود اقتباس شده‌اند لذا فرض بر این است که این مجموعه از اعتبار صوری برخوردار است. ابزار و وسایل مورد نیاز جهت اجرای آزمون شامل تعدادی مهره ۱/۲۷ سانتیمتری، زمان سنج، پانزده کیسه لویایی ۱۲ سانتیمتری، یک میز و یک صفحه ضربه زنی به طول ۴۶ سانتیمتر، زیر انداز، ۲ تخته تعادل به عرض های ۵/۵ و ۲/۵ سانتیمتری، چهار هرم به عنوان مانع، یک عدد متر نواری، یک نیمکت به ارتفاع ۳۵- ۴۵ سانتیمتر، یک بند کفش گرد که نوک پلاستیکی ۲ سانتیمتری داشته باشد.

آزمون اول: مهره نخ کردن (ارزیابی هماهنگی چشم و دست و چالاکی)؛

آزمون دوم: هدف گیری (ارزیابی هماهنگی چشم و دست)؛

آزمون سوم: صفحه ضربه زنی (ارزیابی سرعت و حرکت دست از یک طرف بدن به طرف دیگر)؛

آزمون چهارم: کشیدگی عضلات کمر و همسترینگ (انعطاف پذیری)؛

آزمون پنجم: پریدن (ارزیابی کشیدگی و قدرت عضلانی ران‌ها و عضلات پایین آنها)؛

آزمون ششم: از حالت چمباتمه به حالت ایستاده درآمدن (ارزیابی چابکی)؛

آزمون هفتم: تعادل ایستا (ارزیابی تعادل ایستا با چشمان باز و بسته)؛

آزمون هشتم: شنا رفتن با صندلی (ارزیابی نیرومندی دست‌ها و شانه‌ها)؛

آزمون نهم: چابکی در دویدن (ارزیابی توانایی سرعت حرکت و تغییر جهت بدن) (۸)؛

روش جمع آوری اطلاعات بدین صورت می‌باشد که پس از هماهنگی با آموزش و پرورش ناحیه ۱ سنندج و همکاری مدیر مدارس و والدین از دانش آموزان در یک محیط باز (محیط مدرسه) آزمون به عمل آمد و برای افزایش دقت عملکرد و کاهش خستگی عضلانی، آزمون‌ها به ترتیب فردی و با نحوه‌ای که توصیه شده بود اجرا شدند. به منظور حصول اطمینان از درک و آشنایی کامل آزمودنی‌ها با نحوه اجرای آزمون قبل از آزمون‌گیری نکات لازم را به صورت کلامی و عملی چند بار برای هر آزمودنی توضیح و نمایش داده شد.

یافته‌های پژوهش

نتایج بدست آمده از تجزیه و تحلیل یافته‌ها که در سطح معنی داری (۵٪ ≤ P) انجام گرفت به شرح ذیل می‌باشد: به طور کلی در مهارت‌های حرکتی پایه بین پسران ۵ - ۶ ساله ای که دوره آموزش‌های پیش

1. Basic Motor Ability Test

دبستانی را گذرانده‌اند و آنانی که این دوره را بدون آموزش خاصی و در منزل سپری کرده‌اند، از لحاظ آماری تفاوت معنی‌داری وجود ندارد (جدول ۱).

جدول (۱). مقایسه میانگین‌های دو گروه در نه خرده آزمون

گروه	شاخص آماری	میانگین	انحراف معیار	T	P
گروهی که آموزش‌های پیش‌دبستانی را گذرانده‌اند	۵۱	۳/۶۸	۱/۶۵	۰/۳۴۴	
	۴۹				

در انعطاف پذیری، مهره نخ کردن، پریدن، از حالت چمباتمه به حالت ایستا درآمدن و شنا با صندلی تفاوت بین دو گروه معنی‌دار بود و در دیگر خرده آزمون‌ها تفاوت معنی‌دار نبود (جدول ۲).

جدول شماره (۲). مقایسه میانگین‌های کسب شده در هر خرده آزمون بین دو گروه

شاخص‌های آماری خرده آزمون	گروه	میانگین	انحراف معیار	ارزش t	ارزش P
مهره نخ کردن	۱	۱۰/۵	۳/۸۱۵	۲/۵۰۶	۰/۰۳۴*
	۲	۷/۹۴	۲/۳۰۷		
هدف گیری	۱	۲۰/۱۳	۳/۵۹۹	۱/۵۷۱	۰/۱۱۹
	۲	۱۹/۱۰	۴/۰۹۹		
صفحه ضربه زنی	۱	۵۰/۶۱	۷/۴۰۸	۰/۸۶۲	۰/۳۹۰
	۲	۴۹/۵۵	۷/۱۳۴		
انعطاف پذیری	۱	۲۲/۹۱	۶/۷۱۵	۲/۲۵۹	۰/۰۲۵*
	۲	۲۵/۳۹	۶/۲۰۱		
پریدن	۱	۹۲/۴۳	۶/۵۰۱	۲/۱۴۸	۰/۰۳۴*
	۲	۸۶/۰۱	۱۸/۶۶۱		
از حالت چمباتمه به حالت ایستاده درآمدن	۱	۹/۴۰	۱/۷۳۳	۲/۷۷۱	۰/۰۰۶*
	۲	۸/۵۱	۲/۰۱۹		
تعادل ایستا	۱	۴/۱۱	۱/۳۶۸	۰/۳۴۱	۰/۷۳۳
	۲	۴/۰۳	۱/۵۷۲		
شنا با صندلی	۱	۹/۱۱	۲/۶۴۱	۲/۱۸۸	۰/۰۳۰*
	۲	۱۰/۱۳	۲/۸۲۲		
چابکی	۱	۱۹/۳۶	۳/۲۵۴	۴/۲۸	۰/۶۶۹
	۲	۲۰/۰۹	۳/۰۷۶		

* معنی‌داری

بین پسران ۶ - ۵ ساله ای که دوره آموزش های پیش دبستانی را سپری کرده اند با هنجار موجود از نظر خرده آزمون های پریدن، از حالت چمباتمه به حالت ایستاده درآمدن، شنا با صندلی، انعطاف پذیری عضلات کمر و پشت ران و تعادل ایستا تفاوت معنی داری با هنجار موجود مشاهده شد و در دیگر خرده آزمون ها از نظر آماری تفاوت معنی داری بدست نیامد (جدول ۳).

جدول (۳). مقایسه میانگین نمرات کسب شده در هر خرده آزمون در آزمودنی هایی که دوره آموزش های پیش دبستانی را گذرانده اند با هنجار موجود

ارزش P	ارزش t	میانگین		شاخص های آماری خرده آزمون
		هنجار	نمره حاصله	
۰/۱۲۵	۱/۵۲	۱۳	هنجار	مهره نخ کردن
		۱۰/۵	نمره حاصله	
۰/۰۰۱*	۳/۳۱۴	۱۴۸	هنجار	پریدن
		۹۲/۴۳	نمره حاصله	
۰/۰۴۸*	۲/۰۱۷	۱۳	هنجار	از حالت چمباتمه به حالت ایستاده درآمدن
		۹/۴۵	نمره حاصله	
۰/۴۳۳	۰/۷۸۹	۵۷	هنجار	صفحه ضربه زنی
		۵۰/۶۱	نمره حاصله	
۰/۰۰۸*	۴/۶۵۸	۲۲	هنجار	شنا با صندلی
		۱۹/۱۱	نمره حاصله	
۰/۰۰۶*	۴/۱۵۳	۵۱	هنجار	انعطاف پذیری
		۳۲/۹۱	نمره حاصله	
۰/۱۲۱	۱/۵۶۹	۲۵	هنجار	چابکی
		۱۹/۸۶	نمره حاصله	
۰/۳۶۵	۰/۹۳۰	۲۴	هنجار	هدف گیری
		۲۰/۱۳	نمره حاصله	
۰/۰۰۵*	۸/۵۷	۲۵	هنجار	تعادل ایستا
		۱۸/۵	نمره حاصله	

* معنی داری

بین پسران ۶ - ۵ ساله ای که دوره آموزش های پیش دبستانی را نگذرانده اند و هنجار موجود در خرده آزمون های مهره نخ کردن، پریدن، از حالت چمباتمه به حالت ایستاده درآمدن، شنا با صندلی، انعطاف پذیری عضلات کمر و ران و تعادل ایستا با هنجار موجود تفاوت معنی داری وجود داشت و در دیگر خرده آزمون ها تفاوت معنی داری بدست نیامد (جدول ۴).

جدول (۴). مقایسه میانگین نمرات در نه خرده آزمون آزمودنی‌هایی که که دوره آموزش‌های پیش دبستانی را گذرانده‌اند و مقایسه با هنجار موجود

ارزش P	ارزش t	میانگین		شاخص های آماری خرده آزمون
		هنجار	نمره حاصله	
۰/۰۴۴۴	۲/۰۵۵	۱۳	هنجار	مهره نخ کردن
		۸/۶۰	نمره حاصله	
۰/۰۰۱۴	۳/۳۸۰	۱۴۸	هنجار	پريدن
		۸۵/۴۴	نمره حاصله	
۰/۰۳۰۴	۲/۲۲۱	۱۳	هنجار	از حالت چمپاتمه به حالت ایستاده درآمدن
		۸/۵۱	نمره حاصله	
۰/۲۹۹	۱/۰۴۴۷	۵۷	هنجار	صفحه ضربه زنی
		۴۹/۵۳	نمره حاصله	
۰/۰۰۶۴	۳/۷۶۶	۲۲	هنجار	شنا با صندلی
		۱۰/۳۰	نمره حاصله	
۰/۰۰۸۴	۴/۱۳۳	۵۱	هنجار	انعطاف پذیری عضلات کمر وران
		۳۵/۳۷	نمره حاصله	
۰/۱۱۴	۱/۶۰۲	۲۵	هنجار	چابکی
		۲۰/۰۶	نمره حاصله	
۰/۲۳۴	۱/۲۰۰	۲۴	هنجار	هدف گیری
		۱۹	نمره حاصله	
۰/۰۰۲۴	۸/۸۱۶	۲۵	هنجار	تعادل ایستا
		۱۸	نمره حاصله	

☞ معنی داری

بحث و نتیجه گیری

به طور کلی هدف از اجرای این تحقیق بررسی اثر آموزش‌های پیش دبستانی بر مهارت های حرکتی پسران ۵-۶ ساله سنندج و مقایسه آن با هنجار موجود بود. یافته‌های ما از نظر آماری تفاوتی را در مهارت‌های حرکتی پایه (نه خرده آزمون) بین پسران ۶ - ۵ ساله ای که دوره آموزش‌های دوره پیش دبستانی را گذرانده‌اند نسبت به آنهایی که آموزش‌های این دوره را طی نکرده‌اند نشان ندادند هرچند که میانگین نمرات کسب شده در آزمودنی‌های که دوره پیش دبستانی را گذرانده‌اند بالاتر بود. در ضمن آزمودنی‌های دو گروه در خرده آزمون‌های پریدن، حرکات ترکیبی، شنا رفتن با صندلی، انعطاف‌پذیری و تعادل ایستا نسبت به هنجار موجود ضعیف‌ترند اما در خرده آزمون‌های ضربه زدن، چابکی و هدف گیری نسبت به هنجار موجود تفاوت قابل ملاحظه‌ای را نشان نمی‌دهد. در ضمن گروه اول (افرادی که دوره پیش دبستانی را در مراکز خاص گذرانده) در مهارت‌های ظریف و گروه دوم (افرادی که دوره پیش دبستانی را در منزل سپری کرده‌اند) در مهارت‌های زمخت عملکرد بهتری از خود نشان دادند.

به طور کلی می‌توان نتایج پژوهشی را در سه مقوله مجزا نشان داد و آن را با موارد مشابه مقایسه کرد:

۱- میانگین نمرات کسب شده از طرف گروه‌هایی که آموزش‌های دوره پیش دبستانی را گذرانده‌اند بالاتر از میانگین نمرات حاصله از طرف گروه دیگر بود در صورتی که از نظر آماری تفاوت قابل ملاحظه نبود. که این نتایج با نتایج پژوهش فلاح (۱۳۷۶) و سارا کو (۲۰۰۰) که بیان می‌دارد تفاوت معنی‌داری بین گروهی که آموزش‌های پیش دبستانی را در کودکان گذرانده‌اند با گروهی که این آموزش‌ها را ندیده بودند همخوانی دارد. به نظر می‌رسد که این شباهت به دلیل تأثیر محیط و عدم موثر بودن برنامه آموزشی بر مهارت‌های حرکتی پایه بوده است (۶، ۱۴) و با نتایج پژوهش رهبان فر (۱۳۷۶) همخوانی ندارد که نشان دهنده تأثیرگذاری برنامه‌های آموزشی آنها بر مهارت‌های حرکتی پایه آزمودنی‌های می‌باشد (۷).

۲- گروه آزمودنی‌هایی که آموزش‌های دوره پیش دبستانی را گذرانده‌اند در مهارت‌های ظریف از گروه دیگر عملکرد بهتری نشان دادند که نتیجه مذکور با پژوهش مهرزاد قدسی (۱۳۷۶)، جنیس باتر وارن اتیون (۱۹۹۸) که بیان داشتند گروهی که دوره پیش دبستانی را سپری کردند در مهارت‌های ظریف عملکرد بهتری داشتند همخوانی دارد (۱۰، ۱۵). می‌توان اذعان داشت که این همخوانی ممکن است ناشی از تجربه حرکتی دوره پیش دبستانی و یا سن آزمودنی‌ها باشد.

۳- عملکرد هر دو گروه آزمودنی‌ها نسبت به هنجار موجود تفاوت معنی‌داری داشت و هر دو گروه نسبت به هنجار موجود ضعیف‌تر عمل کرده‌اند. که در رابطه با نتیجه مذکور در منابع در دسترس محقق، تحقیقی مبنی بر مقایسه عملکرد با هنجار موجود صورت پذیرفته بود. ولی در هر حال این نتیجه می‌تواند ناشی از ضعف آزمودنی‌های موجود در برابر هنجار تدوین شده در کشورهای غربی باشد که این هنجار متناسب با شرایط محیطی و تغذیه‌ای کودکان آنجا تهیه شده است.

با توجه با این که نتایج حاصله از این پژوهش بر خلاف فرضیات پیش بینی شده از طرف پژوهشگر و سایرین بود لذا در این رابطه می‌توان استنباط کرد از آنجایی که پیش فرض محقق جهت اجرای این پژوهش، اجرای مدون و مستمر فعالیت‌های بدنی و جسمانی در مراکز پیش دبستانی بوده که باعث افزایش تجارب حرکتی کودکان گشته است، طبق تحقیقات انجام گرفته، مشخص گردید که در این گونه مراکز برنامه خاص تربیت بدنی (و بعضاً می‌توان گفت مربی کارآزموده در زمینه تربیت بدنی) وجود ندارد و غالباً زمان مفید کودکان صرف فعالیت‌هایی غیر از تربیت بدنی و ورزش می‌گردد و کمتر فرصتی برای کارها و فعالیت‌های حرکتی به کودکان داده می‌شود. بنابراین بایستی تدابیری اتخاذ شود تا برنامه‌های که سبب تسریع رشد حرکتی در این محدوده سنی می‌شود را در مراکز پیش دبستانی بگنجانند.

به طور کلی به نظر می‌رسد که اتخاذ برنامه‌های مرتبط با فعالیت‌های حرکتی کودکان در دوره پیش از دبستان سبب تسریع رشد حرکتی آنان در این محدوده سنی می‌شود. برای تحقیقات آینده پیشنهاد می‌شود که تحقیقی طولی را در این زمینه انجام داده و اثر فعالیت‌های بدنی را بر روی رشد مهارت‌های حرکتی کودکان مورد بررسی قرار دهند.

منابع و ماخذ:

۱. کاشف، مجید و مجتهدی، حسین. (۱۳۸۲). اثر فعالیت های بدنی بر کودکان. انتشارات اداره کل تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش، تهران.
۲. آریا، جمشید. (۱۳۷۹). بازی و نقش آن در کودک. انتشارات دانشکده تربیت بدنی دانشگاه تهران.
۳. فراست، دیوید. (۱۳۷۶). روانشناسی ورزشی. ترجمه عیدی علیجانی و مهوش نوربخش. انتشارات علامه طباطبائی، تهران.
۴. الله یاری، مجید. (۱۳۸۰). بررسی برنامه فعالیت بدنی منتخب توانایی های ادراکی - حرکتی دانش آموزان پایه اول دبستان پسرانه شهید بهشتی منطقه ۶ آموزش و پرورش شهر تهران. پایان نامه چاپ نشده دانشگاه تهران.
۵. سلمان، زهرا. (۱۳۷۴). بررسی تأثیر فعالیت های بدنی و بازی در تحول ذهنی کودکان پیش دبستانی. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشکده علوم انسانی. دانشگاه تربیت مدرس.
۶. فلاح، حمیدرضا. (۱۳۷۸). بررسی تأثیر دوره های پیش دبستانی بررسی عملکرد ادراکی - حرکتی دانش آموزان سال اول دبستان منطقه ۲ اصفهان. پایان نامه کارشناسی ارشد دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس.
۷. رهبانفر، حسن. (۱۳۸۰). تأثیر یک برنامه حرکتی ویژه بر توانایی های ادراکی- حرکتی دانش آموزان پسر عقب مانده ذهنی آموزش پذیر ۱۳ - ۱۰ ساله تهران. پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه تهران.
۸. آرنهایم، دانیل و سینکلر و ویلیامز. (۱۳۷۵). حرکت درمانی. ترجمه: حمید علیزاد، چاپ اول، انتشارات رشد، تهران.
۹. یوسفی، سهیلا. (۱۳۸۱). تأثیر بازی های پیش دبستانی منتخب بر رشد حرکتی دانش آموزان دختر سال دوم مقطع دبستان منطقه ۵ تهران. پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه تهران.
۱۰. قدسی، مهرزاد. (۱۳۷۶). بررسی مهارت های حرکتی در دختران اول دبستان منطقه ۴ تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشکده تربیت بدنی دانشگاه تهران.
۱۱. گنجی، علی، (۱۳۷۶). هنجاریابی مقیاس رشد حرکتی آرنهیم. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه تهران.
12. Bartom, C, Fordy C, Rimer K, Kirby, K. (2005). The important of value development of motor skills children. Teaching Elementary Physical Education. 11(10): 99 – 103.
13. Porski, et al. (2004). Effect on integrated physical education music program in changing early childhood perceptual motor performance. Perceptual Motor Skill, 53(1), 151.
14. Saraco, MA. (2000). Comparesion between integrated physical education and motor skills children, teaching elementary Physical education. Journal Research Quarterly. 74(4). 45-54.
15. Genis B, Aren A.(1998). Important of development motor skills in children. 10(11): 45-55.